

Kehotus jätelain mukaisten päätösten tekemiseen jätteenkuljetusjärjestelmistä

Rakennuslautakunta 20.10.2026
89/11.00.00/2026

Valmistelija

kunnanrakennusmestari Ville Niemi

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 18.3.2025 pyytänyt ajantasaisia tietoja toimialueensa kunnissa käytössä olevista jätteenkuljetusjärjestelmistä ja järjestelmistä tehdyistä jätelain 149 §:n mukaisista päätöksistä. Kustavin kunnan alueella toimii jätelain 23 §:n mukaisena kunnan jätehuoltoviranomaisena Kustavin kunnan rakennuslautakunta.

Kustavin kunnan jätehuoltoviranomainen on toimittanut 5.11.2025 ELY-keskukselle tiedoksi kunnan jätehuoltomääräykset. ELY-keskuksen käsityksen mukaan Kustavin kunnan rakennuslautakunta ei ole tehnyt jätelain mukaista selvitystä ja päätöstä yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetuksien järjestämisestä Kustavin kunnan alueella.

Lainsäädäntö

Jätelain 646/2011 24 §:n 1 momentin mukaan jätelain mukainen yleinen valvontaviranomainen on myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto. Yleinen valvontaviranomainen valvoo jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan kuuluu päättää siitä, järjestetäänkö kiinteistökohtainen jätteenkuljetus kunnassa tai sen osassa kunnan vai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa on kuitenkin jätelaissa rajoitettu siten, että kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus voidaan hyväksyä vain silloin, kun jätelain 37 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Näiden edellytysten ja samalla kunnan päätöksen lainmukaisuuden arvioimiseksi on voitava varmistua siitä, että päätöstä tehdessä on ollut olemassa hallintolain 31§:n 1 momentissa tarkoitetut asian ratkaisemiseksi riittävät ja tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Kustavin kunta on teettänyt kevään 2026 aikana vaadittavat asiantuntijaselvitykset saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmää koskien, sekä kunnan jätehuoltomääräykset on päivitetty ja saatettu ajan tasalle samassa yhteydessä. Asiantuntijaselvitykset on tehty Afry Finland Oy:n toimesta. Kustavin kunta ei ole tilannut erillistä selvitystä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä, koska Kustavin kunnan alueella syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus järjestetään jo nykyisellään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. (Jätelaki 37 § 1 mom.) Tällä hetkellä jätehuoltoa Kustavin kunnan alueella urakoi Jätehuolto M. Helistölä Oy.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto Kustavin kunnan lietekuljetusjärjestelmäselvityksestä sekä jätehuoltomääräysten päivittämisestä on asian liitteenä.

Esittelijä

rakennustarkastaja Jussi Lehto

1: Sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmä

Rakennuslautakunta päättää, että asumisessa syntyvän sekä siihen rinnastettavan julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus järjestetään kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena (jätelaki 35 § 1 mom.).

Perustelut:

- Yhdenvertaisuus ja kattavuus: Kunnan järjestämä jätteenkuljetus takaa kaikille alueen kiinteistöille tasapuoliset, hinnoiltaan kohtuulliset ja palvelu-tasoltaan yhtenäiset jätehuoltopalvelut.
- Ympäristö- ja kustannustehokkuus: Kuljetusten keskittäminen yhdelle toimijalle mahdollistaa ajoreittien optimoinnin, mikä vähentää liikenteen päästöjä, meluhaittoja ja tien kulumista.
- Valvonta ja seuranta: Jätevirtojen ohjaus ja kierrätystavoitteiden saavuttaminen on varmintä, kun kunta vastaa kuljetusten kilpailutuksesta ja vas-taanottopaikoista.

2: Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmä

Rakennuslautakunta päättää, että saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus järjestetään kiinteistönhaltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena (jätelaki 37 §).

Perustelut ja edellytysten täytyminen (Jätelaki 37 § 1 mom.):

- Palvelujen luotettava saatavuus: Alueella toimii riittävästi yksityisiä loka-autoyrittäjiä, ja palvelua on saatavilla tehokkaasti ja ilman viiveitä kaikille kiinteistöille.
- Ympäristö- ja terveysvaatimukset: Kuljetustoiminta täyttää jätelain vaatimukset. Lietteet toimitetaan luvallisiin kunnan tai vesilaitoksen osoittamiin vastaanottopisteisiin (puhdistamoille).
- Ei aiheuta vaaraa tai haittaa: Kiinteistönhaltijan järjestämä malli ei aiheuta vaaraa terveydelle tai ympäristölle, sillä alueen yritykset käyttävät asianmukaista kalustoa.
- Syrjimättömät ja kohtuulliset ehdot: Kilpailu alueella pitää hinnat kohtuullisina ja ehdot syrjimättöminä.

Kiinteistönomistajien velvollisuudet tässä järjestelmässä:

- Kiinteistönomistajan on tehtävä sopimus lietteen kuljetuksesta vain sellaisen yrityksen kanssa, joka on hyväksytty jätehuoltorekisteriin.
- Säiliöt on tyhjennettävä säännöllisesti (esim. saostussäiliöt vähintään kerran vuodessa) kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.
- Tyhjennysasiakirjat ja kuitit on säilytettävä mahdollista viranomaisvalvontaa varten.

Täytäntöönpano

kunnanrakennusmestari

Tiedoksianto

Lupa- ja valvontavirasto
Jätehuolto